

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCYI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZESTOCHOWSKI

DZIENNIK POIITYCZNY, SPŁĘCZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI

Cena prenumeraty: Miesięcznie z odwozaniem do domu lub przesyłką pocztową Mk. 6.50, bez odwozienia Mk. 6.
Cena pojedynczego numeru 50 fenigów.

aktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—2 po poł. Rękopisy nadawanych redakcji nie wra.

Ceny ogłoszeń: za wiersz petytowy jednoszpaltowy na 1 kol. 2,00 — na II i III kol. 1 mk. 50 fen., na IV kol. 75 fen. —
Ogłoszenia drobne po 20 fenigów za wiersz.

Adres Redakcji i Administracji: CZESTOCHOWA, ul. Panny Maryi N 2.
Telefon N 50. Skrzynka pocztowa N 3.

Pieśń ludu polskiego.

P Andrzej Niemojewski, który miał szczęście być obecnym przy zajęciu Torunia przez wojska Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej, poświęca tej doniosłej chwili garść wrażeń na łamach ostatniego nr. „Myśli Niepodległej”. Przytaczamy poniżej jeden z ustępów refleksji wybitnego publicysty, nawiązany do głębokiej wiary ludu polskiego w moc i sprawiedliwość Boga.

Pamiętam. Było to na początku wojny jesienią 1914 roku. Warszawa stała się wielkim obozem wojsk rosyjskich. Późnym, ciemnym, groźnym wieczorem ulicą Kruczą toczył się długi zastęp chłopskich rezerwistów, rozkazem cesarskim polecanych na strasliwą wojnę, by pod komendą cudzą mordowali na dwóch frontach swych braci z pod zaboru niemieckiego i austriackiego. Rezerwiści szli z głowami odkrytymi. Twarze ich były tragiczne. Wszyscy stawali na chodnikach. A oni szli śpiewając: „Kto się w opiekę...”

Bo cóż innego im pozostało, jak zdanie tego wszystkiego w ręce Boga? Przecież rozum ludzki stanął na granicy swego pojmowania. Sumienia ludzkie przestały przemawiać. Sprawiedliwość z obliczem zakrytym uszła w gwałt, na której pozostały tylko brutalny, zamiast „pan życia i śmierci”.

Ale wielkie kolo historii obróciło się, zgniółszy miliony istnień ludzkich, ubrodzone krwią i błotem. Gwałt ułnął. Polska wyszła ze swego stoletniego więzienia. I oto teraz w Toruniu, gdy przy biciu dzwonów przedstawiciel polskiej wojsk pomorskich, przemawiając z balkonu ratusza, brat z powrotem w posiadanie Rzeczypospolitej Polsce to stare polskie miasto, ludność w chwili największego uniesienia skupiła się w sobie i zaintonowała przedewszystkiem: „Kto się w opiekę”.

Psalm 91: wedle Wulgaty 90, zaczynający się od słów: „Qui habitat in adiutorio Altissimi”, został przez Jana Kochanowskiego ujęty w wiersz niezrównanej piękności, a przez naród polski w tej przeróbce przyjęty jako pieśń religijna, śpiewana w różnych okolicznościach, pomysłnych i niepomysłnych, szczególniejszych decydujących. Pieśń ta zrosła się z naszym obyczajem, czego najwymowniej dowodzą dwie chwile, przez nas wyżej opisane. Sienkiewicz powiedział ustami jednego ze swoich bohaterów, że różne filozofie mijają, lecz msza ciągle się odprawia. Z równą słusnością możemy powiedzieć, że działacze społeczni rozmaitego autoramentu uczą lud nasz, nie raz nawet z powodzeniem, różnych pieśni. Ale w chwilach rzeczywistości stanowczych, w tych chwilach, [co to „albo—albo”, lud nasz wciąż powraca do pieśni „Kto się w opiekę”.

Niechaj cudzoziemiec, który już owego psalmu dobrze nie pamięta, a z owego pieśni polskiej usłyszy tylko słowa pierwsze, nie mniema, że „La servilite des Polonais depasse tous les bornes”. Trzeba bowiem tę pieśń poznać w całości. Bo tam nietylko mowa o tym, że Bóg „W cieniu swych skrzydeł zachowa cię wiecznie”, ale i o tym, że wierząc „ani dbaj o strzały, któremi sieje przygoda w dzień biały”, że „stad wedle ciebie tysiąc głów poleże, stad drugi tysiąc ciebie nie dosięże”, że „Będziesz po żmijkach bezpiecznie gniewliwych i po padalcach deptał niecierpliwych”. Więc nie jest to pieśń duszy bierniej, ale duszy czynnej.

Irlandja walczy o swą samodzielnosc.

„Jak donosi „Temps” irlandzki ruch wolnościowy rozszerza się coraz bardziej.

Z Dublinia nadchodzą wiadomości o wielkich ładunkach broni, które ostatnio nadaliśmy do Irlandji. Przed kilkunastu dniami 2000 karabinów amerykańskiej fabrykacji wyładowano u brzegów zachodniej Irlandji (w hrabstwie Clare) i rozdzielono pomiędzy ludność, zanim policja zdążyła temu przeciwdziałać.

Subskrypcja na pożyczkę narodową, ogłoszoną w imieniu „Rzeczypospolitej Irlandzkiej” osiągnęła kwotę 1,500,000 f. szt. w samej Irlandji tylko. Znacznie większą kwotę subskrypcja osiągnęła w Ameryce, gdzie sinn-feinisci rozwijają ożywioną agitację. Pomiedzy innymi ty-

siąc dolarów zaofiarował arcybiskup katolicki w Nowym Jorku mgr. Hayes.

Delegacja angielskiej partji pracy która na czele z p. Hendersonem zwiadza obecnie Irlandję celem przestudowania konfliktu na miejscu, oświadcza, że w zatargu pomiedzy Irlandja a Anglja dwa są tylko sposoby rozwiązania, albo ogłoszenie niezawisłości Irlandji, albo zaprowadzenie angielskiej dyktatury wojskowej i zduszenie ruchu irlandzkiego w morzu krwi.

Rząd angielski dążąc do wprowadzenia w Irlandji tylko samorządu tymczasem, jak się zdaje, próbuje tego drugiego sposobu, o czym świadczą liczne aresztowania i zarządzania wojskowe w Dublinie i całej Irlandji.

Wojsko polskie na Syberji w niewoli bolszewickiej.

Z Syberji nadeszła bolesna wiadomość: część polskich wojskowych oddziałów, złożonych z dawnych żołnierzy polskiej narodowości, rzuconych przez Rosjan na daleką północ, dostała się do niewoli bolszewickiej. Polscy żołnierze strzelili linj kolejo wej transsyberyjskiej, nie biorąc czynnego udziału w walkach pomiedzy bolszewikami a wojskiem admirała Koleszaka. O ile wiadomosci z spraczenych doniesień są z japońskiego źródła, oddziały polskie były rzucone w okolicech Krasnojarska, pomiedzy rzeką Jenisej, a jenzjorem Bajkalskiem. Inne wycinki kolejowe powierzono Cse ohom.

W chwili katastrofy Koleszaka, którego wojsko zostało rozbite przez bolszewików i przeciwko ktoromu wybuchło powstanie na tyłach, w kraju szabalskim, polskie oddziały nie otrzymywały należnych instrukcji, czy też nie zdążyły się cofnąć w porę i zostały zaszkoczone przez krasno gardełców. Fawą rolę odegrała także wystronawna lojalność naszych rodaków.

którzy do ostatniego momenta nie chcieli opuścić posterunków ni w powierzonych.

Oddzialem olbrzymią przesłanną od tetytorjów, na których przebywały polskie syberyjskie formacje, nie mogliśmy im przyjść w pomoc, po sa staramiami, podjętymi w urzędach kolejajnych, celem ich powrotu do kraju. Nasze odnośne propozycje nie zostały jednak odrzuca uwagledznie, gdyż Anglja i Japcja nie chciały wyrzuc się pomocy polskich oddziałów w Syberji i odwiekały rozmyślnie ich odjazd. To odpośnienie było powodem ostatniej katastrofy, której ofiarą padli ludzie, od pięciu lat skazani na przebywanie na obecnej niegodziennej ziemi i goraco spragnieni pi wrotu do wolnej ojczyzny. Zamiast tego sannajaz nowej niewoli i straconi bę dę na okrutne represje ze strony bolszewickich fanatyzmów. Byłoby może wazsna nie, aby Polaków, walczących do niewoli, jak najprędzej wymienić na jeńców bolszewickich, których kilkadziesiąt tysięcy znajduje się w waznych rezech.

Program okupacji Śląska Cieszyńskiego.

Cieszyn. Na popołudniowej konferencji, w której wzięli udział imieniem komisji międzynarodowej upelnomocniony minister hr. Monnevile podsekretarz stanu margrabia Borsarelli, generalny konsul Viltoni i dr. Jamada, po stronie polskiej poseł Zamorski, a ze strony czeskiej Mateusz, ustalono następujący program:

2 lutego przyjeżdżają wojska francuskie, a za nimi włoskie. Francuzi wysiadają w Boguminiu, zajmując stację, potem Polską Ostrawę, Karwin, Fryztałt i Cieszyn. Włosi zajmą Jabłonków, Skoczów, Bielsko i prawdopodobnie Spisz i Orawę.

W poniedziałek i we wtorek wojsko polskie i czeskie opróżni Śląsk, cofając się poza Białkę i Ostrowice. Odtąd Śląsk stanowi jednostkę administracyjną i po-

lityczną. Linja cłowa i wojskowa przeprowadzona nad Olzą zostaje zniesiona.

Przywóz towarów do Księstwa Cieszyńskiego jest dozwolony, co zaś do wywozu towarów ze Śląska państwo polskie może nad Białką, a państwo czeskie nad Ostrawicą zaprowadzić linję celną. Rada Narodowa traci władzę administracyjną. Przy komisji mianowani będą prefek polski i czeski.

Państwa polskie i czeskie zobowiązujać się komisji międzynarodowej dostarczać takiej ilości środków żywności, jakiej dotąd dostarczały. Pieniądże polskie i czeskie mają kurs obowiązujący na tych przestrzeniach, na których miały dotąd, a kurs fakultatywny dla obu. Komisja stara się jak najprędzej przeprowadzić całą akcję.

Z WIDOWNI WYDARZEŃ.

Wojska francuskie w Karwinie.

„Morawska Denik”, „Moravski Denik” donosi z Karwiny, że wczoraj w południe przybył tam pierwszy transport francuskich wojsk okupacyjnych. Po południu odbył się na ulicach Karwiny pochód demonstracyjny polski. Demonstranci nieśli chorągwie o barwach narodowych polskich.

Na Górnym Śląsku.

Sosnowiec. Na ulicach Katowic krązą patrole, złożone z 3 do 5 żołnierzy francuskich, mających na rękawach czerwone opaski z białymi brzegami.

Służbę pograniczną pełni w tej chwili straż obywatelska, składająca się z miejscowej ludności cywilnej. Niemcy starają się prowokować oficerów i żołnierzy francuskich. W hotelu „Monopol” w Katowicach Niemcy rzucali

rzystwo ludowe w Starym Wartenborgu i Prolach.

„Gazeta Olsztyńska” stwierdza dalej że ma dowody, iż ze strony niemieckiej planowane są dalsze zamachy na zbierania polskie. Pismo to radzi wobec tego, aby na razie zbierać polskich nie zwoływać.

Woskie bataljony przybędą wkrótce na tereny plebiscytowe.

Warszawa. Wydział prasowy ministerstwa spraw zagranicznych zawiadamia: Wiadomości, jakoby rząd włoski zamiechał zamiaru wysłania wojsk swoich do terenów plebiscytowych, są pozbowio nie wszelkiej podstawy, przeciwnie kontygent wojsk włoskich ma być znacznie zwiększony Mianowicie będzie on się składał z 1 bataljonu na Olsztyn, z 1 go na Kwidzyn, z 4 na Górny Śląsk i z 1 na Śląsk Cieszyński.

Więsci z Podola i Wołynia.

Lwów. Osoby wojskowe, przybyłe z Płoskirowa, donoszą, że w okolicy tej panuje bezwzględny spokój. Na całym tym froncie bolszewicy zamiechali akcji wywiadowej, jakby rozpoczęło się zawierzenie broni.

Do Płoskirowa wyjechał delegacji rząd polskiego pp. Minkiewicz i Zajaczkowski dla organizacji szkolnictwa polskiego, żydowskiego i rosyjskiego.

Władze wojskowe polskie okręgu Kamienieckiego i dzieszkowskiego wywołują właścicieli i przedsiębiorców do powrotu: celem objęcia administracji majątków.

Druk nowych marek polskich w Wiedniu.

Biuro prasowe ministerjum skarbu komunikuje:

W pismach krakowskich pojawiła się wiadomość, jakoby wiedeńska drukarnia państwowa przerwała zamówiony przez ministerjum skarbu druk nowych marek polskich, a to z tego powodu, że rząd polski fabryce austriackiej, która dostarczała odpowiedniego papieru, odmówić miała węgla, potrzebnego do fabrykacji tego papieru oraz środków żywności dla robotników.

Wiadomość ta jest zgola bezpodstawa, gdyż wspomniana fabryka nie przestała dostarczać wiedeńskiej drukarni państwowej papieru, a ta ostatnia nie miała tem samem powodu przerwać druku banknotów polskich. Rząd polski zaś zobowiązał się tylko dostarczać węgla i prowiantów dla personelu wiedeńskiej drukarni państwowej i zobowiązaniu temu dotąd zadość czyni.

Koncentracja wojsk bolszewickich na granicy Polski i Rumunji.

Kopenhaga. Na zapytanie korespondenta Biura Reutersa, czy prawda jest, że na granicy Polski i Rumunji gromadzą się znaczne siły bolszewickie, oświadczył Litwinow, że istotnie przeprowadzone są zarządzenia wojskowe, mimo tego jednak Rosja sowietcka dąży do zawarcia pokoju i zdembolizowania wojska, aby naród rosyjski mógł rozpocząć pracę porkową.

Bolszewicy w ostatniej chwili uniemógłwili pokój z Estonją.

Wiedeń. „Wiener Allg. Ztg.” donosi pod datą 4 b. m. wedle „Timesa” z Nowego Jorku, że wiadomość o podpisaniu traktatu pokojowego, między Estonją a Rosją nie odpowiada faktom. Akt miał nastąpić dnia 1 lutego w Dorpacie, został jednak odroczony z powodu zarzutów, które rząd moskiewski w ostatniej chwili poczynił.

Angielscy oficerowie reorganizują resztki armji Denikina. Bukareszt. Resztki armji Denikina zreorganizowały się pod komendą angiel-

NIEBYWAŁA SENSACJA!

TEATR PARYSKI

Dla młodzieży dozwole

Program od piątku 6-go do wtorku 10-go Lutego 1920 roku (włącznie).

SERJA I.

ZYGOMAR AMERYKAŃSKI

Dramat detektywiny awanturniczy w 6-ciu wielkich aktach wytwórni Pathe w Paryżu w 4-oh serjach (Réfengar)

Orkiestra Bektist Artystyczny pod dyr. p. JERZEGO BURSIKA

CENY MIEJSC: W loży kupon 7 mk., Krzesło parterowe 5 mk. Miejsca na galerji 3 mk.

Początek przedstawień w niedziele i święta o godz. 3 pp. w dni powszednie o godz. 6 po poł. w soboty i piątki o godz. 5 pp.

ANONS: Wkrótce II-ga Serja „Zygomar Amerykański“.

Teatr „ODEON“

Program od piątku 6-go do wtorku 10-go Lutego.

Początek przedstawień w piątki i soboty o godz. 5-ej po poł., w niedziele i święta o godz. 8 po poł., a w pozostałe dni powszednie o godz. 6-ej po poł.

Anons:

Wkrótce niebywała sensacja!

Krwawy Teror

Dramat osnuty na tle rządów bolszewickich, Jedyne autentyczne zdjęcie krwawego teroru bolszewickiego w Rosji.

Sensacja Sezonu! GALERDIT

POTĘŻNY DRAMAT W 6 AKTACH. WEDŁUG SŁYNNY I OWIEŚCI NIESMIERTELNEGO BALZA W ROLI COLLINA, WIELKIEGO MISTRZA GALERNIKOW, SŁYNNY ARTYSTA

PAWEŁ WEGENER

W ROLI WIKTORJI DE COURBET, UROCZA

LIDJA SALMONOWA.

Obowiązujące przepisy

Zakładów Fryzjersko-Bolarskich m. Częstochowy.

CZĘŚĆ SANITARNA.

- 1. Zakład fryzjerski musi być wzorowo czysty i nie powinien łączyć się z mieszkaniem właściciela.
2. W zakładach fryzjerskich meble powinny być gładkie, dające się szybko i łatwo czyścić, na podłogach mogą znajdować się chodniki i dywany tylko ceramiczne, lub linoleowe.
3. Ubranie fryzjera musi być wzorowo czyste i składać się z białego fartucha z rękawami lub marynarki.
4. Fryzjer cierpiący na choroby skórne, lub przewlekle choroby zakaźne...
5. Każdy gość podczas golenia lub strzyżenia otrzymuje czystą bieliznę...
6. Przy używaniu grzebni wymagane jest aby powierzchnia ich była gładko polerowana bez szpar i wyłomów.
7. Brzytwy, bezpośrednio przed użyciem, należy zanurzyć w jednym z ogólnie używanych środków dezynfekcyjnych...
8. Pędzle do mydlenia twarzy powinny być utrzymywane bezwarunkowo w czystości...
9. Do obcierania skóry po goleniu należy używać czyste serwetki lub ręczniki...

- 10. Włosy i mydło z brzytwy należy zbierać tylko na kawałki czystego papieru...
11. Do rozrabiania mydła każdorazowo winny być naczynia czyste i umyte...
12. Nie wolno używać szczotek walcowych do czesania, ani włoskiej opaski na wąsy...
13. Używanie środków tonujących krew...
14. Włosy do wyrobu peruk i sztucznych bród muszą być przed użyciem do tego celu oczyszczone.
15. Przyrządy fryzjerskie, jak nożyczki, brzytwy, maszynki do strzyżenia...
16. W każdym zakładzie fryzjerskim powinna być odpowiednia ilość sopluszek.
17. Osoby przekraczające powyższe przepisy...
Przydział miasta Częstochowy A. Bandkile-Stężyński Lekarz Miejski (-) Dr. Puraki

Doktor med. E. Petrykat b. lekarz kliniki Prof. LESSERA Choroby skórne i weneryczne... Kursy Buchalteryjne E. ZALCZMANOWY ul. Dąbrowskiego (Szkoła) 7.

Łódzka Akcyjna Spółka Ubezpieczeń „PAX” w Łodzi Kapitał Akcyjny Młk. 3,000,000. Niniejszym zawiadamiamy, że Główną Ajęturę naszego Towarzystwa na Okręg Częstochowski i Zagłębie Dąbrowieckie powierzyliśmy panu MAURYCEMU FRENKLOWI... Z poważaniem MAURYCY FRENKIEL Strażacka 14. Zdolni agenci poszukiwani.

Z Kooperatywy Pracowników Handlowych. W sobotę dnia 7 b m, o godz. 8 ej wiecz. odbędzie się w lokalu Związku Zawodowego Pracowników Biurowych (Aleja Nr. 20) pierwsze ogólne zebranie członków Kooperatywy Pracowników Handlowych m. Częstochowy... Zarząd Tymczasowy prosi za naszym pośrednictwem członków udziałowców o bezwarunkowe i punktualne przybycie.

Osoby wszystkich stanów zawodowych obojga płci mogą uzyskać użyteczne dochody przez objęcie zastępstwa Towarzystwa Ubezpieczeń. Zgłoszenia ustne lub listowne pod adresem: Dr. Michał Wyrostek w Warszawie, ulica Smolna 30 m. 8.

Poszukuję kupna domu Hotelu, Restauracji z ogrodem, kilkoma morgami ziemi, lub innego interesu, zapewniającego byt większej rodzinie. Miejscowość różnicą. Szczegółowe oferty z K. Warzawa, Wileńska 21 m. 84 K.